

Statsbudsjettet for 2018

NTLs innspill til utenriks- og forsvarskomiteen

Forsvaret

Det foreslåtte statsbudsjettet for 2018 følger opp langtidsplanen for Forsvaret.

Departementet hevder at personellomstilling er et viktig tiltak for å realisere regjeringens målsetting om økt operativ evne. Ifølge budsjettforslaget skal Forsvaret i 2018 videreføre arbeidet med å tilpasse personellstrukturen for å sikre riktig kompetanse til rett tid, omprioritere stillinger fra stabs- og støttefunksjoner til operativ virksomhet, samt effektivisere virksomheten for å frigjøre midler til investeringer i nytt materiell og økt operativ evne. Vi opplever at omstillingene og reformene er ideologisk og politisk motivert, og ikke et uttrykk for Forsvarets reelle behov.

Kutt i stabs- og støttefunksjoner medfører ikke at arbeidsoppgavene forsvinner. I realiteten medfører slike kutt at offiserer, også de i «den spisse enden» må benytte mer tid på egenadministrasjon og administrasjon av sine underordnede. NTL mener at dette ikke stryker forsvarrets operasjonelle kapasitet, men tvert imot vil svekke den.

Budsjettet varsler at prosessen med å tilpasse Forsvarets personellstruktur fortsetter. Nedbemanningene ser ut til å ramme de laveste nivåene. Dette til tross for at McKinsey i 2015 påpekte at det største innsparingspotensialet lå i en vesentlig reduksjon i Forsvarets øverste ledelse.

Ifølge langtidsplanen skal Forsvaret skal nedbemanne med 1400 stillinger innen 2020, samtidig som det skal tilsettes flere hundre nye medarbeidere. I stedet for å legge til grunn at effektivisering må medføre nedbemanning etterlyser vi analyser av hvordan man kan effektivisere med utgangspunkt i de personellressurser man allerede besitter. Konsekvensen vil kunne bli at Forsvaret mister kontinuitet, kompetanse, sikkerhet og lojale medarbeidere som stadig tilpasser seg nye arbeidsoppgaver.

Omstilling og nedbemanningsprosesser er en belastning for de ansatte. Det er viktig at det tilrettelegges for at omstillingsprosesser ivaretar personellet på best mulig måte. NTL er positive til at omstillingsmidler gjøres tilgjengelig på dette budsjettet. Vi forutsetter at midlene går til reell kompetanseheving hos personellet og ikke til å leie inn firmaer som skal lære de ansatte å skrive en CV.

Innenfor forsyningsvirksomheten er det varslet omorganiseringer, oppsigelser og økt sivil samarbeid. Departementet mener at dette vil føre til raskere reaksjonstid, lengre utholdenhet og høyere beredskap. Disse antakelsene deler ikke vi. NTL er sterkt kritiske til økt privatisering av forsyningsvirksomheten. Vi må trekke lærdom av det negative resultatet av konkurranseutsettingen av renholdet i Forsvaret. Resultatet av denne prosessen har vært økte total kostnader, behov for økt administrasjon og byråkrati i Forsvaret og synkende kundetilfredshet som resultat av manglende og dårlig renhold. På samme tid har oppsagte ansatte mistet fremtidig pensjon.

Utdanningsreformen videreføres uten endringer i denne budsjettperioden. Det nye utdanningssystemet skal, som et resultat av ny militær ordning, utdanne både offiser og spesialister og ikke kun offiser som tidligere.

NTL stiller seg tvilende til Regjeringens påstand fra mandatet til utdanningsreformen om at et kutt på 265 årsverk og 540 millioner årlig vil føre til økt kvalitet i utdanning av militært personell på alle nivåer. Å anta at kutt i denne størrelsesorden vil føre til økt kvalitet anser vi som urealistisk og villedende. Både Forsvarsstaben og prosjektgruppen som utarbeider forslag til nytt utdanningssystem for Forsvaret er enige i at reformen ikke vil føre til økt kvalitet. Det er uheldig at politisk nivå framstiller en reform tydelig motivert av innsparingskrav som en kvalitetsreform.

Det var en forutsetning for at ny militær ordning (OMT) at ikke innføring av spesialistkorpset skulle bli brukt som et påskudd for å omgjøre sivile stillinger til militære. NTL merker seg med bekymring at dette likevel skjer i større og større utstrekning der stillingen ikke krever militærfaglig kompetansen. Dette er i strid med Stortingets vedtak da ordningen ble innført og retningslinjene fra Forsvarsdepartementet. Sett i et innsparingsperspektiv er dette også uheldig da McKinsey rapporten fra 2015 konkluderte med at sivile tilsatte er billigere for Forsvaret enn militære.

Departementet går inn for å samle større deler av IKT-virksomheten i forsvarssektoren under Cyberforsvarets ledelse. Cyberforsvaret skal videreutvikles til å kunne løse oppgaver innen cyber- og IKT-virksomhet som kun Forsvaret kan løse. Det er positivt at staten bygger opp kapasitet til å løse kritiske IKT-oppgaver i egen regi, og at samordnende og strategiske funksjoner i IKT-virksomheten løses av statens egne ansatte. Dette er et tiltak med overføringsverdi til den sivile delen av statens IKT-forvaltning.

Utenriksdepartementet

Regjeringen foreslår også i statsbudsjettet for 2018 at Utenriksdepartementets driftsbudsjetter reduseres som følge av regjeringens såkalte avbyråkratisering- og effektivitetsreform. Dette innebærer at driftsrammene i 2018 totalt reduseres med 18,9 millioner kroner, herunder 11,2 millioner kroner under programområde 02 Utenriksforvaltning og 7,7 millioner kroner under programområde 03 Internasjonal bistand.

Vi ber derfor medlemmer om å samles om et forslag til Stortinget hvor kuttet fjernes til fordel for en økning i tråd med den generelle lønns- og prisveksten.

I tillegg kommer et ekstraordinært driftskutt på 18 millioner. I perioden 2014 – 2018 er Utenriksdepartementets driftsrammer redusert med om lag 190 millioner da Utenriksdepartementet har vært pålagt ekstraordinære kutt utover den såkalte avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen.

I perioden 2014-2017 er syv utenriksstasjoner lagt ned: La Paz, Bujumbura, Astana, Sofia, Harare, Lusaka, Guatemala. I 2017 ble én utenriksstasjon opprettet: Bamako. Nesten 100 stillinger er flyttet hjem fra utenriksstasjonene, samtidig som antall ansatte i tjenesten årlig er redusert gjennom naturlig avgang. Dette er stikk i strid med UD's egen «Strategi 2017» der en klar målsetning var å styrke uteapparatet. Vi mener dette er en bekymringsfull utvikling.

Utenriktjenesten jobber for hele det offisielle Norge, for næringsliv og kultur, for bistand og for andre deler av det norske samfunn. Hele den offentlige forvaltningen jobber stadig mer internasjonalt, og utenriktjenesten er en viktig ressurs som bistår i dette arbeidet, ikke minst når det oppstår problemer. Dette setter store krav til utenriktjenesten om å orientere seg om et svært vidt spekter av temaer og problemstillinger og krav til avklaring av ansvar og koordinering med etatene.

Næringslivet drar nytte av utenriktjenestens landkompetanse og nettverk. Utenriktjenesten bidrar til å sikre gode rammebetingelser og øke markedstilgangen for norske varer og tjenester.

Nordmenn reiser og etablerer seg i utlandet med lavere risiko som følge av UD's konsulære tjenester. Stadig flere nordmenn er på reise over hele verden, noe som øker antallet konsulære saker som kan være svært arbeidskrevende. Departementet har blant annet en døgnåpen tjeneste som bistår nordmenn i nød over hele verden. Utenriktjenesten står i første linje for behandling av søknader om visum og oppholdstillatelser. Utenriksstasjonene spiller en sentral rolle når det gjelder informasjonsinnhenting, analyser og rapporteringer om aktuelle migrasjonsspørsmål. Det brede samarbeidet og samordningen med andre gjelder også for departementets ansatte i Oslo.

Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene spiller også en sentral rolle i forvaltningen av midlene til utviklingssamarbeid og humanitær bistand i en stadig mer komplisert verden. Tjenesten har også en avgjørende rolle i møte med den dyptgripende omstillingen rundt Norges viktigste eksportnæringer, når sikkerhetspolitikken rundt nordområdene er i endring og når etterkrigstidens største humanitære krise spiller direkte inn i norske forhold. Utenriktjenesten må være dimensjonert i forhold til oppgavene. Vi har en ambisiøs utenrikspolitikk og det koster. Vi er uenige i at utenriktjenesten trenger færre ressurser.

UD's driftsmidler har vært under press over flere år. Lojale og dyktige arbeidstakere som er omstillingsdyktige og fleksible i forhold til bosted og arbeidsoppgaver gjør det beste ut av situasjonen. Med fortsatte kutt er NTL bekymret for at de foreslåtte kuttene vil gå utover utenriktjenestens evne til å utføre sitt samfunnsoppdrag og de ansattes arbeidsvilkår. Utenrikspolitikken uøves ofte på steder med høy sikkerhetsrisiko, noe som også er kostnadskrevende. Vi mener det er problematisk at det kuttes samtidig som de utenrikspolitiske utfordringene blir større. Medarbeiderne i UD kan ikke gjøre mer for mindre, uten at det i lengden vil gå på bekostning av tjenesteutøvelsen og arbeidsmiljøet.

Ican

Årets fredsprisvinner mottok inntil 2016 statsstøtte. I lys av FNs vedtak 7. juni i år vil det bli viktig å sikre at Ican kan videreføre sitt arbeid også fremover. Vi ber derfor om at støtten til Ican gjeninnføres.